

DOMOVNÍK

č. 1 – LEDEN 2020

Dále čtete:

- Dárky vyrábí ženy z opavské věznice (str. 2)
- Tříkrálová sbírka před dvaceti lety (str. 5)
- Vstupenka 001 pro Radost (str. 6)

CITÁT MĚSÍCE: „K+M+B+2020, to nejsou počáteční písmena jmen Třech králů Kašpar, Melichar a Baltazar, jak se lidově traduje, nýbrž zkratka latinského *Christus mansionem benedicat*: Kristus požehnej tomuto domu.“ www.pastorace.cz

Kašpar, Baltazar a Melichar po dvacáté. Začíná jubilejní Tříkrálová sbírka

Po dvacáté se mezi 1. a 14. lednem letošního 2020 rozeběhnou po ulicích měst a vesnic tisíce koledníků Tříkrálové sbírky. Tak jako již devatenáctkrát před tím mezi nimi budou i koledníci Charity Opava. Z dětí, které koledovaly v prvních ročnících Tříkrálové sbírky, jsou už dospělí lidé a koledovat chodí jejich potomci. Tříkrálová sbírka, při níž koledníci přicházejí s přáním všeho dobrého do nového roku a prosbou o almužnu potřebným, spojuje myšlenkou solidarity lidi napříč generacemi.

S Tříkrálovou sbírkou je také spjata řada akcí. Opavané se mohou stejně jako loni těšit na velkolepý Tříkrálový průvod, který Charita Opava pořádá s herci Slezského divadla. Začne v pondělí 6. ledna v 16 hodin pod Ptáčím vrchem přivítáním Tří králů, kteří se poté vydají na průvod městem. V čele průvodu půjde opět velbloudice Šemi, následována Třemi králi pod baldachýnem a posly s dary. Přes Ostrožnou ulici pak všichni dojdou ke Slezskému divadlu v Opavě, kde se Tři králové a jejich doprovod pokloní u jesliček Ježíškovi, Marii i Josefovi a předají jim dary. Koledníkům pak požehná opavský děkan Jan Czudek. Velkou atrakcí pro děti mohou být také

živé ovečky nebo fotokoutek, kde si mohou udělat pamětní fotografii s velbloudicí Šemi, která oproti loňskému roku opět trochu povyrostla. Peníze, které se každoročně vyberou, pomáhají po celý rok potřebným „Vaše dary nám loni umožnily například nakoupit zdravotnický materiál a dva automobily na CNG pro pečovatelskou, ošetrovatelskou a hospicovou službu, které pečují o nemocné seniory a pacienty v domácím prostředí,“ vyjmenovává s díky ředitel Charity Opava Jan Hanuš. „Část výtěžku jsme použili na vybavení a opravy prostor pro naše chráněné dílny a na zkvalitnění bydlení pro osoby s mentálním a zrakovým postižením,“ dodává. Také příspěvky z

letošní sbírky budou především na Opavsku pomáhat seniorům, lidem v krizové situaci, umírajícím lidem, lidem s mentálním a kombinovaným postižením či těm, kteří jsou vinou různých handicapů znevýhodněni na trhu práce

To, že je Tříkrálová sbírka v běhu, ještě neznámá, že Charita Opava stále neshání koledníky. „Především v Opavě jich máme stále nedostatek,“ říká koordinátorka sbírky Marie Hanušová. Kdo je ochoten koledovat a podpořit dobrou věc, může se během celé doby trvání sbírky ozvat na tel. 604 175 518, nebo napsat na [mail txs@charitaopava.cz](mailto:txs@charitaopava.cz). Hlásit se mohou také malí či velcí jednotlivci, kteří budou zařazeni do skupinek.

Pro koledníky je opět připravena řada soutěží. Soutěž o mobilní telefon a další ceny bude tradičně probíhat tak, že vedoucí skupinek dostanou slosovací lístky, které po každém koledování vyplní a odevzdají spolu s pokladničkou. Za každý den koledování je možno získat jeden lístek. „Čím více lístků budete mít, tím větší je šance, že bude při slavnostním losování po Tříkrálové sbírce z osudí vytažen právě ten váš,“ vzkazuje koordinátorka Marie Hanušová.

Kromě této soutěže jsou připraveny také soutěže o nejkrásnější tříkrálové foto nebo selfie, o nichž píšeme v Domovníku na str. 3.

Na slavnostní vyhodnocení Tříkrálové sbírky a všech soutěží, losování o ceny a promítání se můžete těšit ve středu 29. ledna 2020 v 16 hodin v opavském kině Mír. Podrobnější informace najdete na www.charitaopava.cz pod záložkou Tříkrálová sbírka.

Slovo ředitele

Spolu to zvládneme

Za námi jsou vánoční svátky i silvestrovské oslavy. Doufám, že jste si během volna odpočinuli a uprostřed svých blízkých také nabrali síly do všedních dnů roku, který je před námi. Jsou ale zaměstnání (možná by bylo správné napsat spíše povolání ve smyslu „být povolán ke službě blízkým“), u nichž nelze přerušit práci a vrátit se k ní až po svátcích. Patří mezi ně také naše chráněná bydlení a všechny tři naše terénní služby.

Pečovatelská a ošetrovatelská služba stejně jako náš mobilní hospic Pokojný přístav slouží nepřetržitě 365 dnů v roce. Svým klientům jsou naše pečovatelky i ošetřovatelky k dispozici vždy, když to potřebují. Přes sváteční dny, kdy jsme si my ostatní užívali volna, posloužily přibližně šedesáti klientům denně. Z mnoha děkovních dopisů vím, jak moc si klienti i jejich rodinní příslušníci této služby cení. Dobře vědí, že zdravotní problémy jejich blízkých si bohužel sváteční volno nevezmou, a jsou proto vděční za službu, které jim pomáhá, ať je pátek nebo svátek. Službu, která se může stále zdokonalovat také díky financím, které od Vás - štědrých dárců - získáváme při Tříkrálové sbírce.

Děkuji všem našim pečovatelkám i ošetrovatelkám za jejich obětavou a těžkou práci. Děkuji všem, kdo přispějí v Tříkrálové sbírce, která právě začíná. Před námi všemi je opět mnoho všedních i svátečních dnů roku 2020. Společně a s Boží pomocí je zvládneme.

Jan HANUŠ, ředitel

LEDEN

Na Kylešovské máme nová okna

Byla to tak dezolátním stavu, že už přes ně fičel vítr. Teď už jsou čtyři velká okna, na našem detašovaném pracovišti Wellness centra a na pracovišti terénních služeb na Kylešovské ulici v Opavě zbrusu nová. „O výměnu, která přišla na padesát tisíc korun, se postaraly sestry františkánky, u kterých jsme zde v nájmů. Moc jim za to děkujeme,“ vzkazuje manažerka Charity Opava Petra Thiemlová.

LEDEN

eNeschopenky nejsou zadarmo

Od 1. ledna 2020 zahájila Česká správa sociálního zabezpečení provoz povinného systému tzv. eNeschopenky. Elektronické zpracování sice podle úřadů přinese zjednodušení v předávání informací mezi nemocnými, ČSSZ, lékaři a zaměstnavateli, zároveň nám ale přinese další náklady. Pořízení potřebného programu nás jen letos přijde na více než třicet tisíc korun.

STALO SE LONI

• Leden

Do roku 2019 vstoupila Charita Opava akcí „Třicet dobrých skutků k třiceti letům Charity Opava“. Po celý rok jsme se rozhodli připomínat si kulaté výročí svého působení na Opavsku. A hned v lednu oslavilo Wellness centrum 20 let dnem otevřených dveří a slevou na masáže šije, Eva Tvrďá četla ze svých knih našim seniorům a veleúspěšná byla také Tříkrálová sbírka.

• Únor

Společnost TESCO věnovala u příležitosti otevření zrekonstruované opavské prodejny klientům s duševním onemocněním finance na nákup potřebných praček.

• Březen

Na vernisáži 11. ročníku soutěže MŮJ SVĚT představil její patron Jindřich Štreit knihu, která mapuje prvních deset let této celorepublikové charitní fotosoutěže. Věhlasný fotograf ji označil za ojedinělý dokument, který zachycuje radosti i strasti sociální práce. Uspořádali jsme také burzu oblečení pro děti.

• Duben

Paní Aleně z Denního stacionáře splnil velké přání herec Jiří Dvořák a v rámci projektu „Ježíškova vnučata“ ji pozval do Prahy na své představení. Na Zelený čtvrtek se také na procházky vydali klienti Pečovatelské služby za doprovodu personálu. Nebyla to ale procházka ledajaká – klienti, kterým jejich zdravotní stav často nedovolí podnikat ani krátké výlety, si sami vybrali místa, na která by se rádi podívali.

• Květen

Zcela obsazenou odbornou konferenci pod názvem „Trauma - když tělo a duše nezapomíná“ uspořádala v kulturním domě Psychiatrické nemocnice v Opavě služba krizové pomoci Fénix.

• Červen

V obchodním centru Silesia byla už druhý měsíc v provozu „Kavárna pro Radost“, v níž si roli číšníků vyzkoušeli klienti sociálně terapeutické dílny. A protože se osvědčili, stalo se z původně plánovaných dvou měsíců nakonec pět. Radost také zahájila stínovým divadlem festival Hradecký slunovrat. No a ředitelství v Jaktari se na Sluníčkovém odpoledni proměnilo v ZOO.

Nový vyšívací stroj jel před Vánocemi na plné obrátky

Dva vyšívací stroje v Chráněných dílnách sv. Josefa jedou především v čase velkých zakázek prakticky nepřetržitě. Zdejší zaměstnanci na nich umí vyrobit trička s jakýmkoli logem podle objednávky, vyšívání zástěry, ručníky, vesty, pracovní oděvy. A také velké zdobné hasičské zástavy a šerpy nebo vlajky či vyšívání ubrusy. Především u těchto velkoformátových zakázek už ale dva vyšívací stroje nestačily. Nyní už mají v dílnách tento problém vyřešen – díky dotaci Moravskoslezského kraje si mohli pořídit vyšívací stroj třetí, který to vše zvládne.

Hasičské zástavy mají rozměry 1,5x1 metr a jejich vyšívání na malých strojích sice bylo možné, ale trvalo velmi dlouho. Nový vyšívací stroj disponuje velkým vyšívacím rámečkem, díky němuž se práce

značně zjednoduší a urychlí. „Charitě Opava se díky jeho pořízení také rozšířily nové výrobní možnosti a navýšila se kapacita strojního vyšívání,“ říká manažer Tomáš Schaffartzik. V Chráněných dílnách sv. Josefa, které sídlí na dvoře ředitelství Charity Opava v Jaktari, nyní pracuje kolem padesáti lidí, v samotné šicí dílně pak osm lidí, z nich sedm jsou osoby s různým typem zdravotního handicapu od postižení pohybového aparátu, přes psychické onemocnění až po postižení související s různými onkologickými onemocněními.

„Z celkové hodnoty vyšívacího stroje 178 tisíc korun Moravskoslezský kraj uhradil 150 tisíc, zbývajících 28 tisíc korun pokryla Charita Opava z vlastních zdrojů,“ dodává s díky Schaffartzik.

Díky krajské dotaci tak mohly v Chráněných dílnách ještě před Vánocemi jet na plný výkon hned tři vyšívací stroje a Charita Opava mohla vyhovět daleko většímu množství objednávek.

Odsouzené ženy vyrábí v opavské věznici dárky pro Tříkrálovku

Háčkované srdíčko, malý andělíček z těstovin, vánoční práníčko či malá keramická rybička – takovéto drobné pozornosti čekají na ty z Vás, kteří počátkem roku 2020 přispějí Třem králům při tradiční lednové sbírce. Při cestě do domácností Opavanů musely tyto dárečky překonat velkou překážku v podobě vězeňské zdi. Pro Charitu Opava je totiž vyrobily ženy, které si odpykávají trest v opavské věznici na Olomoucké ulici.

Patnáct beden s přibližně pěti tisíci drobnými dárky si přímo v opavské věznici převzala za přísných bezpečnostních opatření hlavní koordinátorka Tříkrálové sbírky Marie Hanušová. Ta také využila přítomnosti

některých odsouzených žen, aby jim poděkovala a povyprávěla o tom, kde všude vybrané peníze z Tříkrálové sbírky pomáhají.

Charita Opava s opavskou věznici spolupracuje na výrobě dárečků již

mnoho let. Odsouzené ženy s jejich výrobou začínají již v lednu a pokračují prakticky celý rok.

„Jsmo za tuto spolupráci opravdu rádi,“ říká asistentka ředitele opavské Věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Barbora Šumberová. „Ženy si totiž odpykávají trest za špatné věci, které kdysi udělaly, a tak je dobré, že to nyní mohou vyvážit tím, že zase vykonají něco dobrého pro druhé.“

„Výrobky od opavských odsouzených žen jsou rok od roku hezčí, moc si této spolupráce vážíme a věříme, že tak jako loni i letos potěší dárcy, kteří přispívají do Tříkrálové sbírky,“ vzkazuje za Charitu Opava Marie Hanušová.

Charita Opava součástí mezinárodního projektu

Tři roky bude probíhat projekt programu Erasmus s názvem HelpEx, jehož cílem je krom jiného vznik nadnárodních postupů vzdělávání tzv. peerů, tedy sociálních pracovníků, kteří si sami prošli psychickým onemocněním a mohou proto díky této zkušenosti lépe pomáhat lidem se stejnými zdravotními problémy. Součástí projektu je také Charita Opava, jejíž pracovníce Lucie Trunečková a Kateřina Víchová se v prosinci zúčastnily první třídní mezinárodní schůzky v Mnichově.

Projektu, jehož celý název zní HelpEx: European Qualification of Ex-Patients in the Helping Process of Rehabilitation and Recovery, se kromě České republiky účastní také Německo, Itálie, Francie, Polsko a Malta. Kromě samotných peerů a jejich začlenění do pomá-

hajícího procesu je určen také profesionálům z pomáhajících služeb a věnuje se i nadnárodním postupům pro profesionály.

„Cílem prvního setkání bylo stěnění hlavní pracovní skupiny účastníků projektu a příprava plánu dalších prací na projektu tak, aby

se mohly rádně a kvalitně plnit jeho cíle,“ říká manažerka Charity Opava Lucie Trunečková. „Za těch pár dnů jsme zjistily, jak inspirativní je setkání s kolegy z jiných zemí, kde jsou v práci s osobami duševně nemocnými dál než u nás v České republice,“ dodává první zkušenosti. Spolu s vedoucí Chráněného a podporovaného bydlení pro duševně nemocné Kateřinou Víchovou si ze schůzky podle svých slov odvezly mnoho poznatků a inspirací, z nichž mnohé se pokusí aplikovat také v Charitě Opava. Obě pak ostatním účastníkům projektu také představily Charitu Opava i stav transformace české psychiatrické péče. Tříletý projekt se skládá z mezinárodních projektových setkání, kterých je naplánováno celkem šest, přičemž každé proběhne u jednoho z partnerů. Setkání v České republice v roce 2020 a na Maltě v roce 2021 doplní třídní vzdělávací aktivity pro dva peery a dva profesionály. „Ač je jasné, že projekt bude náročný, těšíme se, že nás v kvalitě péče o osoby s duševním onemocněním posune dále,“ uzavírá Trunečková.

Těšíme se na díla tříkrálových fotografů a spisovatelů!

Kromě losování o chytré mobily a další dárky čekají na koledníky ještě další dvě tvůrčí soutěže o zajímavé ceny. Stejně jako loni vyhlášíme i pro Tříkrálovou sbírku 2020 Charita Opava soutěž o nejkrásnější tříkrálové foto nebo selfie a také soutěž o nejlepšího tříkrálového spisovatele.

Soutěž o nejkrásnější tříkrálové foto nebo selfie vyhláší Charita Opava jako již tradičně spolu s týdeníkem REGION OPAVSKO. Vyzýváme proto koledníky - pošlete nám fotografii nebo selfie z vašeho koledování! Po ukončení Tříkrálové sbírky se sejde odborná

tříčlenná porota, která anonymně vybere ze všech došlých snímků ty nejlepší. Vítězná foto budou zveřejněna v REGIONU OPAVSKO i na webových stránkách Charity Opava a jejich autoři vyhrají knižní poukázky. Fotografie zasílejte do středy 22. ledna 2020 na mail

trikralovka-selfie@charitaopava.cz. Hodnotit se bude originalita fotografie i kostýmů a celkový dojem. Neváhejte, možná se Vám podaří vyhrát tak jako Veronice Stejskalové, autorce snímku u tohoto článku.

Soutěž o nejlepšího tříkrálového spisovatele proběhne teprve podruhé. Patříte-li k těm, kteří rádi píšou příběhy nebo básničky (ať už jste velcí nebo ještě malí), je tato literární soutěž určena právě Vám. Napište nám o svých zážitcích z koledování. Stačí pár řádků, ale můžete se také rozepsat a zaznamenat, co pěkného nebo i smutného jste během příprav nebo samotného koledování zažili. Co Vás rozesmálo, dojalo či rozplakalo. Příspěvky pošlete na mail tk@charitaopava.cz nebo pošlete na adresu Charita Opava, Přemyslovců 26, 747 07 Opava – Jakař do pátku 24. ledna 2020.

Také nejlepší literární dílka zveřejníme a jejich autory odměníme spolu s autory vítězných fotografií při slavnostním vyhodnocení Tříkrálové sbírky v opavském kině Mír ve středu 29. ledna 2020 v 16 hodin. Hodně štěstí!

STALO SE LONI

• Cervenec

Vítězné snímky fotosoutěže MŮJ SVĚT představil na vernisáži na zámku v Raduni opět Jindřich Štreit. Výstava zdobila pavilon zdejší oranžerie po celé prázdniny.

• Srpen

Jednu ze zástěr, které vyrobily Chráněné dílny sv. Josefa k celorepublikové sbírce potravin, dostal darem také papež František. Na vatikánské audienci zástupců Federace evropských potravinových bank mu ji osobně předala ředitelka české pobočky V. Láchová.

• Září

Velikou změnu oznámila v září Charita Opava. Za zásadního přispění Biskupství ostravsko-opavského jsme získali část rozsáhlého areálu bývalé Strojní traktorové stanice v Jakaři, kam se postupně přesunou naše chráněné dílny. Velmi úspěšný byl také Sportovní den (nejen) pro klienty, který v Kylesovicích navštívilo několik stovek lidí. A vzácnou návštěvu také hostila Charita Opava, do níž zavítali herci Dejvického divadla Klára Melišková a Ivan Trojan.

• Říjen

Pracovníce střediska krizové pomoci Charity Opava Naděje věnovaly hračky dětem, které přebývají v dolnobenešovském Klokánku. A dobré skutky pokračovaly slavnostním předáním invalidního vozíku, na který se paní Hele Jombíkové složili příznivci Charity Opava a festivalu Hradecký slunovrat.

• Listopad

Za účasti mnoha pamětníků oslavila Charita Opava třicet let svého trvání. Zakladatelky Charity Opava a její první zaměstnanci se po dva dny mohli potkat s těmi, kdo v jejich díle dnes pokračují. Nejprve to bylo na představení Noc na Karlštejně ve Slezském divadle v Opavě, druhý den pak v Marianu na mši svaté, na kterou navázala přátelské posezení.

• Prosinec

Do časů Vánoc svého dětství se mohli alespoň na chvíli vrátit klienti Denního stacionáře pro seniory. Umožnila jim to spisovatelka Anna Malchárková, která zde vůbec poprvé představila svou chystanou knihu Zapadlé droby - tradice jednoho roku.

V OPAVĚ

od 1. do 14. ledna

SRDEČNĚ ZVEME NA TŘÍKRÁLOVÝ PRŮVOD OPAVOU

Pondělí 6. ledna v 16 hodin pod Ptačím vrchem.

Přivítání Tří králů, průvod městem s živým velbloudem,
ukončení na Horním nám. divadelním představením a požehnáním koledníků.
Vystoupí umělci Slezského divadla v Opavě a pěvecký sbor ZŠ Ilji Hurníka DOMINO.
Betlém, živé ovečky, fotokoutek.

VAŠE DARY BUDOU POMÁHAT:

seniorům

lidem v krizové situaci

umírajícím lidem

lidem s mentálním a zrakovým postižením

lidem znevýhodněným na trhu práce

Více informací naleznete na www.charitaopava.cz

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2020

Děkujeme
za Vaši štědrost!

„Modlili jsme se za ty, kteří nás vyháněli,“

vzpomíná na začátky Tříkrálové sbírky před 20 lety její první vedoucí Dáša Slížová

Psal se rok 1999 a Olomoucká arcidiecéze se chystala k zajímavému experimentu – uspořádat počátkem roku 2000 charitativní sbírku, v níž by dům od domu chodili s dobrou zprávou a prosbou o pomoc potřebným skupinky koledníků v kostýmech Tří králů. Jako u všeho nového měl nápad příznivce i odpůrce. V Opavě se organizování první Tříkrálové sbírky, o níž v té době nikdo nemohl tušit, že se už za pár let stane největší a nejpoblíbenější charitativní akcí v České republice, ujala tehdejší asistentka ředitelky Charity Opava, Aničky Ekslerové, Dagmar Slížová.

Zavzpomínejte, prosím, na organizování historicky první Tříkrálové sbírky v Opavě. Jak jste se o ní dovedla a kdy padlo rozhodnutí, že se Charita Opava přidá?

Kdybyste mi neřekl, že už je to dvacet let, tak bych si asi ani nevzpomněla, který rok to všechno začalo. Jen si pamatuji, že mě organizací první Tříkrálové sbírky pověřila tehdejší ředitelka Charity Opava Anička Ekslerová. To je obdivuhodný člověk, který se nebojí začít cokoli nového, pokud je to Boží vůle, a na rozdíl od nás, obyčejných tehdejších pracovníků, už dopředu viděla dosah celého nápadu. Přiznám se, že jsem její nadšení pro věc rozhodně nesdílela, spíše jsem se, alespoň zpočátku, snažila dost těžkopádně a s brbláním splnit zadaný úkol. Dnes jsem Aničce za to velmi vděčná, mnoho jsem se díky tomu naučila.

Dnes už zná Tříkrálovou sbírku každý, tehdy to ale byla zcela nová věc... S jakými reakcemi jste se při přípravě setkávala?

Začala jsem od „našich“, tedy od farností, myslela jsem, že to bude docela snadné, že kněží ve farnostech s otevřenou náručí čekají, až je nějaké děvče z Charity zaúkoluje, aby s radostí a nadšením hned po Vánocích vybírali peníze na Charitu (smích). Vůbec mě nenapadlo uvažovat, jak to ve farnosti chodí a kolik všech možných sbírek, akcí, povinností mají... Kněží se tehdy obávali také toho, že by se mohlo zneužít svátku Tří králů k tomu, aby se místo žehnání chtěly po lidech zase další peníze. Myslím, že kromě pana děkana Josefa Veselého to byl P. Kazimierz z Kateřinek a někteří další, kteří navrhli, abychom akci nepojímali jako sbírku, ale šíření radostného poselství Vánoc do jednotlivých domovů, a že za to se budou i po dobu Tříkrálové sbírky modlit ve farnostech.

Kdo tehdy chodil koledovat? Jak jste sháněla dobrovolníky?

No, myslela jsem, že to nebude žádný problém, že oslovím děti a přátele z farností, známé ze scholy, skauty, pracovníky Charity a jejich

rodiny a lidí bude dost. Brzy jsem ale zjistila, že to jsou stále ti samí lidé – když totiž někdo bere v úvahu vážně, nedokáže být nečinný a je zapojen na mnoha frontách. Jenže pak jich bylo jenom pár a už tak dost vytižených, i když velmi ochotných koledníků. V prvních letech nám velmi pomohl pan děkan Josef Veselý, který se přimluvil na „setkáních páterků“, jak říkával pravidelným rekolekcím kněží děkanátu. A také mě tehdy přizval na setkání kazatelů dalších křesťanských církví v Opavě, kteří právě v této akci jako první pocítili možnost evangelizace a šíření dobré zvěsti do domovů lidí na Opavsku.

A vzpomenete si, jak se tehdy na koledování tvářili lidé, s jakými reakcemi se koledníci potkávali?

Přece jen – zazvoní u Vás doma Tři králové, o nichž třeba vůbec nic nevíte...

V prvních letech nebyla ani zdaleka taková reklama a tedy ani povědomost o tom, co je Tříkrálová sbírka. Lidé ale byli o něco otevřenější a důvěřivější, než jsou nyní. Také se to hodně lišilo podle místa - v obcích byli lidé od začátku mnohem vstřícnější než ve městě. Chodila jsem první roky v panelových domech v centru Opavy, první rok nám otevřela sotva čtvrtina lidí, další roky už to přibývalo. Pamatuji si, že jsme museli každému vysvětlovat, kdo jsme a

co jim vlastně chceme. Když viděli, že je v první řadě chceme obdarovat a popřát jim, byli vstřícnější. A když pak začaly děti, zvláště ty malé, zpívat, nebo někdo zahrál na housle, flétnu, kytaru – zazpívali si s chutí s námi. Při odchodu jsme ještě přáli písni „Dej Bůh štěstí tomu domu.“

Na jaký zážitek z té doby vzpomínáte nejraději, jaký Vám utkvěl v paměti?

Jéje, těch bylo hodně! Moc ráda ale vzpomínám na velkou podporu právě našeho pana děkana Josefa Veselého a také z farností a sborů dalších křesťanských církví. Jednak sami sestavili řadu skupinek koledníků, ale hlavně se zrodila myšlenka se večer před zahájením akce sejít ke společné, tehdy ekleziologické, modlitbě při „nočním bdění“, kdy jsme se všichni společně modlili za všechny ty, kteří vyjdou jako koledníci a také za všechny lidi a rodiny, ke kterým koledníci přijdou. Mysleli jsme o modlitbě také na ty, pro které je v tom daném roce sbírka určena.

„Tříkrálovku“ jste měla na starosti tři roky. Měnilo se za tu dobu povědomí o této sbírce?

Určitě se změnilo hodně. Od počáteční nedůvěry a obav řady lidí otevřít dveře neznámým se po roce, dvou už mnozí sami ozývali, že se těší, až k nim přijdou

koledníci, abychom na ně nezapomněli. Zvláště starší lidé, když získali důvěru, si kromě peněz do pokladničky už dopředu chystali i dobrotky pro děti-koledníčky, až jsem měla někdy pocit, že ty děti tak trochu rozmazlují čokoládami, oplatky, bonbony. Ovšem teplý čaj v mrazech přišel velmi vhod.

Vzpomenete si ještě, kolik se vybralo v prvním roce sbírky?

Tak to už opravdu nevím. Pro mě a koledníčky totiž ani nebylo tak důležité, kolik se nakonec vybralo, ale spíše jak lidé reagovali a jestli se nám podařilo někoho potěšit přáním pokoje, požehnáním. Vnímali jsme to jako příležitost k evangelizaci. Jedno si ale pamatuji dobře – a myslím, že se to ani moc nezměnilo – lidé, kteří sami moc neměli, dávali více a s mnohem větší ochotou a ještě se omlouvali, že nemají více.

Napadlo Vás tehdy, že se Tříkrálová sbírka stane největší dobročinnou akcí v republice?

Tak to by mě tedy nenapadlo. Jen doufám, že se z ní nevytratí to důležité – přinést do domovů požehnání, přání pokoje a nabídnout možnost udělat dobrý skutek, pokud člověk chce. A kdo nechce, je to jeho rozhodnutí, neznáme důvody. Když jsme pak po další léta chodili s dětmi koledovat, vždy jsme se nejvíc modlili právě za ty, kteří neuměli otevřít dveře nebo nás vyháněli.

Je to už pár let, co pracujete v Domě léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Charitě Rajhrad. Sledujete i odsud, jak si stojí v Tříkrálovce Charita Opava?

Tak, teď jste „řáli do živého“. Sleduji nejen, jak si Charita Opava stojí v Tříkrálové sbírce, ale stále sleduji, co je nového, kdo přišel nebo odešel, jak se daří jednotlivým střediskům, a hlavně tomu „mému“. A i kdybych se někdy zapoměla podívat na web Charity Opava, postará se babička od mé snachy, která mi schovává Domovníky a upozorní mne, když je nějaká nová zpráva. Víte, byla jsem v Charitě Opava dvacet let, je to moje druhá rodina, a i když jsem teď jinde, už se to sotva změní. Přirostli mi všichni k srdci víc, než jsem si myslela. Tak ať se Vám i letos daří naplnit poslání Tříkrálové sbírky!

Nové trezory, počítače i nábytkové stěny. Kraj podpořil dva projekty

Hned dvakrát podpořil Moravskoslezský kraj Charitu Opava z Programu na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji. Prospěch z toho měli klienti Domu sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené i Chráněného bydlení pro duševně nemocné.

Vlaštovičky jsou pod zámekem

Pod zámekem. Takto dvojznačně se jmenuje první z podpořených projektů, o který zažádalo středisko Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené. „U klientů vnímáme častý deficit při samostatném hospodaření s financemi. Klienti stále častěji projevují zájem o úschovu svých financí, ať už našetřené částky nebo pravidelného měsíčního příjmu,“ uvádí se v projektu. Byty uživatelů totiž nebyly vybaveny žádnou

uzamykatelnou skříní, ve které by si uživatelé mohli bezpečně uschovat cenné věci. To už je našťastí minulost, protože díky krajské dotaci se podařilo do dvaceti bytů pořídit a zabudovat bezpečnostní trezor na klíč. Díky tomu došlo nejen k ochraně majetku klientů, ale především k jejich větší samostatnosti při hospodaření s finančními prostředky. Projekt Pod zámekem ale myslel také na další potřebu klientů. Ti se museli z důvodu svého handicapu často obracet na pracovníky s prosbou o

vyhledání informací různého charakteru. Možnost získat samostatně informace například o jízdních řádech, provozní době ordinací a institucí, kulturních programech a podobně, jim nyní zajistí dva nové stolní počítače se speciálním programem. Celkově přispěl MSK na tento projekt částkou 62.100 korun.

Deset nových nábytkových sestav

Z druhého projektu mají radost klienti střediska Chráněného bydlení

pro duševně nemocné, které Charita Opava poskytuje v bytových domech na Komenského a Kylešovská. Zatímco ale půdní prostory na Komenského nedávno prošly rekonstrukcí a jsou plně vybaveny, v ostatních bytech jste ještě nedávno mohli spatřit velmi starý nábytek, který Charita Opava dostala kdysi dávno formou darů, z vyřazených fondů a podobně, čemuž odpovídala tomu i jejich kvalita i opotřebením. Díky krajské dotaci si ale mohli i zde pořídit hned deset nových nábytkových sestav v celkové hodnotě 130.500 korun.

Po dobu pobytu v sociální službě se klientům stává chráněný byt domovem. Délka pobytu se různí v závislosti na jejich individuálních možnostech a schopnostech. Základní doba pobytu je v délce dvou let, může ale být i delší. Klienti přicházející do chráněného bydlení, disponují často pouze osobními věcmi, nemají finanční prostředky na pořízení jakéhokoli vybavení domácnosti. Přitom prostředí, ve kterém tráví svůj čas, nemalou měrou ovlivňuje kvalitu jejich života. „Věříme, že optimističtější prostředí bytu také přispěje k duševní pohodě a stabilizaci duševního onemocnění,“ uvádí se v projektu. Nové vybavení bytů zvýší funkčnost bytových jednotek a díky němu mohou ve středisku poskytovat kvalitnější služby. Děkujeme!

Spisovatelka Anna Malchárková vrátila klienty denního stacionáře pro seniory do časů dětství

Vypravit se na cestu časem a alespoň na chvíli se vrátit do časů Vánoc svého dětství mohli před koncem loňského roku klienti Denního stacionáře pro seniory. Umožnilo jim to čtení dolnobenešovské spisovatelky Anny Malchárkové, která zde v premiéře představila svou chystanou knihu Zapadlé droby - tradice jednoho roku.

Čtení vyšlo na adventní čas, proto z chystané knihy, jejíž vydání je naplánováno na letošní rok, vybrala Anna Malchárková ty části, které popisují tradice a lidové zvyky v období adventu, mikulášského nadělování a především Vánoc. „Atmosféra mé knihy Vám možná připomene mládí, protože popisují Vánoce v čase poválečném, Vánoce sice chudé, ale plné kouzla starých tradic a zvyků,“ uvedla čtení Anna Malchárková.

Pozorně poslouchající klienti se tak mohli přenést do časů, kdy Vánoce doprovázely sněhové závěje, na Bar-

borku se dávaly do vázy třešňové větve, nadělovalo se také domácím zvířatům, chodilo se na roráty a rytmus svátků určovaly náboženské obřady. A ještě dlouho po čtení společně vzpomínali na vánoční zvyky, které se dodržovaly u nich doma. Na zajímavé besedě, která se pak protáhla dlouho přes poledne, Anna Malchárková také vyprávěla o tom, jak psala své předchozí knihy a jaké reakce vzbudily mezi čtenáři.

Anna Malchárková přijela do stacionáře v rámci akce „30 dobrých skutků k 30 letům Charity Opava“,

kteřou si Charita Opava po celý rok 2019 připomínala své kulaté výročí. „Přeji všem krásné Vánoce, a dívejte se na pohádky místo na zprávy, budete je mít hezčí,“ rozloučila se spisovatelka

s klienty, kteří ji vyprovodili potleskem. „Za zajímavé čtení a besedu, která naše klienty opravdu chytla za srdce, moc děkujeme,“ dodává vedoucí stacionáře Jana Řehulková.

Vstupenka 001 pro Radost zná majitele: vydražil ji Vašek Jílek

Dárková dřevěná vstupenka na festival Hradecký slunovrat s číslem 001 má majitele. Za 5.554 korun ji vydražil moderátor a člen organizačního týmu festivalu Hradecký slunovrat Václav Jílek. Výtěžek z dražby, kterou letos již podruhé zorganizoval štáb festivalu, je opět určen klientům sociálně terapeutické dílny Radost, kterou provozuje Charita Opava.

Dražba, která probíhala na facebookové stránce festivalu Hradecký slunovrat, začala v úterý 3. prosince v 19 hodin a skončila v sobotu 7. prosince ve stejný čas. Postupně přihazovalo asi osm lidí, mezi nimi také majitelka pražské kavárny CAFÉ JEN Hanka Bojdoová, která vstupenku s číslem 001

vydražila loni. Letos ji ovšem v litém boji porazil Václav Jílek, člen štábu Hradeckého slunovratu, kterého znáte také jako moderátora scény pod Bílou věží.

„Děkujeme, že jste v tom s námi,“ říká ředitel Hradeckého slunovratu Václav Müller. A Václav Jílek přidává pozdravy do Radosti, kte-

rou osobně navštíví v lednu.

Dražba je pokračováním těsné spolupráce Hradeckého slunovratu a Charity Opava. Charitní chráněné dílny vytvářejí pro festival řadu výrobků merchandisingu, koneckonců také dřevěné dárkové vánoční permanenty vyrobené na speciálním laseru Chráněné dílny sv. Josefa. Letos také Hradecký slunovrat spolu s Charitou Opava zorganizoval velmi úspěšnou sbírku na elektrický invalidní vozík pro paní Helu Jombíkovou. Náhodou není ani to, že výtěžek dražby bude určen sociálně terapeutické dílně Radost. Její klienti s mentálním postižením totiž tradičně pleťou košíky pro speciální edice festivalového vína a loni se dokonce stali se svým stínovým divadlem hvězdami Hradeckého slunovratu. „Děkujeme, Vašku, jste skutečně jednička,“ vzkazují Václavu Jílkovi klienti Radosti a dodávají, že se už těší, až budou moci majiteli vstupenky 001 poděkovat osobně.

MŮJ SVĚT: uzávěrka se blíží!

Mnoho zajímavých fotografií do fotosoutěže MŮJ SVĚT již dorazilo na adresu fotosoutez@charitaopava.cz. Termín, do kterého mohou své snímky do 12. ročníku prestižního fotografického klání posílat zaměstnanci, dobrovolníci a klienti Charity celé České republiky, se ale rychle krátí – neváhejte, uzávěrka je již posledního ledna!

Také pro letošní ročník vyhlásila porota v čele s garantem soutěže, prof. Jindřichem Štreitem, tři soutěžní kategorie pod názvy Portrét, Život kolem nás a Jak to vidím já. Termín na posílání fotografií vyprší přesně o půlnoci ve čtvrtek z 31. ledna na 1. února 2020, ná-

sledně bude soutěž uzavřena, aby se vzápětí sešla odborná porota, tvořená vedle Jindřicha Štreita také pedagogem Institutu tvůrčí fotografie Jiřím Siostrozemkem a zástupcem partnerské firmy ASEKOL Zbyňkem Kovářikem, a vybrala ty nejlepší snímky.

Mezi těmi, kdo posílají do fotosoutěže své snímky, se objevuje také mnoho nových jmen. Charita Opava loni vydala k desetiletému výročí fotosoutěže výpravnou knihu MŮJ SVĚT, kterou pak rozslala na všechny Charity České republiky s prosbou o další propagaci soutěže.

Je již také znám termín slavnostní vernisáže, která proběhne za účasti všech členů komise v úterý 18. února 2020 v Historické výstavní budově Slezského zemského muzea v Opavě.

Neváhejte, těšíme se také na Vaše snímky! Na vítěze opět čekají diplomy a zajímavé ceny a jejich fotografie budou posléze celý rok 2020 putovat po České republice. Podrobnější instrukce a informace najdete na stránkách Charity Opava www.charitaopava.cz pod záložkou FOTOSOUTĚŽ na horní liště.

OBČANSKÉ JUDO

• Musím na kontrolu?

Byl jsem na dlouhodobější pracovní neschopnosti v důsledku problémů s rukama. Pracuji jako svářeč. Je pravdou, že mě ruka bolí stále, ale není to tak hrozné. Zaměstnavatel teď ale po mně požaduje, abych zašel za závodním lékařem k prošetření zdravotního stavu. Prý práci nezvládám jako před nemocenskou. Ale mě se to nezdá. Argumentoval jsem, že se cítím dobře, trvá si však na svém. Včera mi doručil žadanku k závodnímu lékaři s příslušnými doklady. Má právo mě vůbec zaměstnavatel vyslat? Co mi hrozí, pokud tam nepůjdu? **Bohumil K.**

Zaměstnavateli je zakázáno přidělovat zaměstnanci práci, která pro něj není vhodná s ohledem na jeho zdravotní stav. Proto pokud má pochybnosti, je oprávněn vyslat zaměstnance na tzv. mimořádnou pracovní-lékařskou prohlídku. Dle právního předpisu je pak nutné mimořádnou prohlídku provést v případě, že byl přerušen výkon práce například z důvodu nemoci zaměstnance po dobu delší jak 8 týdnů. V dotazu uvádíte, že jste byl delší dobu v pracovní neschopnosti, je tak možné, že byl naplněn právě výše uvedený důvod. Pokud byste se rozhodl prohlídku nepodrobit, nesplníte svou zákonnou povinnost a můžete se dopustit porušení povinností, vyplývajících z pracovněprávního vztahu. Důsledkem tohoto může být ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele. Zároveň také v některých případech může nastoupit zákonná domněnka, která říká, že nepodrobením se přestanete být zdravotně způsobilý k práci a i tato skutečnost může vést k ukončení pracovního poměru, případně k tomu, že vám nebude moci zaměstnavatel přidělovat práci, a to v daném případě bez náhrady mzdy. I když tak máte za to, že je prohlídka zbytečná, jste povinen se jí podrobit. Uvádíte, že je vše jako předtím. Pak možná není důvod se prohlídky obávat a potvrdí se váš předpoklad, že jste plně zdravotně způsobilý k výkonu práce.

Lucie TRUNEČKOVÁ,
Občanská poradna

❖ Krátce

• Vlaštofka v nové grafice

Naposledy ve staré podobě vyšel loni v prosinci občasník klientů Domu sv. Cyrila a Metoděje Vlaštofka. Poslední číslo přináší například vzpomínky na výlet do přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně či na sraz spolužáků. Další číslo se již čtenářům předvede ve zbrusu nové grafické podobě.

• Anežka v novém roce

Zajímavě a jako vždy akčně vkročí do nového roku Klub sv. Anežky - dobrovolné sdružení Charity Opava. Po informativní schůzce v domě U svatě Anežky v Denním stacionáři pro seniory na Kylešovské ulici 4 v úterý 7. ledna v 16 hodin následuje 14. ledna na stejném místě a ve stejném čase beseda s Anetou Duničkovou na téma „Smíření se stářím“. O týden později pak Klub pořádá přednášku MUDr. Víta Skaličky na téma „Mluvený jazyk na Opavsku v proměnách doby“. Na tu ale bude zapotřebí dorazit do pastoračního střediska minoritského kláštera na Masarykové třídě, začíná v 16 hodin.

❖ Poděkování

Vážený pane řediteli, dovoluji Vám tímto co nejsrději poděkovat za spolupráci na kulturní akci „Vánoční pohádkový trolejbus“, na kterém se podílely Chráněné dílny sv. Josefa. Zpříjemnili jste tím občanům Opavy předvánoční čas. Těším se na další spolupráci.

Pavel GEBAUER,
ředitel Městského
dopravního podniku Opava

❖ Listárna

Díky „neviditelnému“ Ivanu Trojanovi

S několika dalšími obyvateli z Vlašoviček jsme se zúčastnili setkání s herci Dejvického divadla v Charitě Opava. Konkrétně se jednalo o Kláru Meliškovou a Ivana Trojanovi. Docela nám ten den přálo počasí, svítilo sluníčko. A bylo tam celkem dost lidí, kteří projevíli zájem setkat se s panem Trojanem. Odehrávalo se to zejména

❖ Společenská kronika

Vánoční fotokoutky z Chráněných dílen sv. Josefa

Kdo v závěru loňského roku navštívil vánoční trhy v Opavě na Dolním a Horním náměstí, jistě si všiml dvou fotokoutků. Ty vycházejí ze starých historických pohlednic Opavy, které městu pro tuto příležitost zapůjčila archivářka Jaromíra Knapíková. Na zpracování fotokoutků se podílely studentky 4. ročníku Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě oboru grafický design Valérie Zbořilová a Tereza Dehnerová. Jejich úkolem bylo pohlednice po naskenování zvětšit a výtvarně zpracovat tak, aby vznikl fotokoutek pro návštěvníky trhů, kteří se u nich mohli vyfotit a poslat třeba mobilem vánoční pozdrav z Opavy svým blízkým. Výrobu pak zajistily naše Chráněné dílny sv. Josefa.

V lednu oslaví narozeniny Alena Richtrová, Jan Ritter, Jana Navrátilová, Andrea Žáková, Drahomíra Konečná, Věra Záhlová a Danuše Holušová. Milí kolegové, k Vaším narozeninám vám přejeme jen to dobré. Ať je váš život plný lásky, porozumění, radosti a Božího požehnání. Ať jste zdraví a máte stále dostatek elánu.

Kolektiv Chráněných dílen sv. Josefa

Marie má narozeniny!

V pátek 24. ledna 2020 oslaví kulatiny paní Marie Turková. Přejeme Vám vše nejlepší k narozeninám. Ať každý den je pro vás zážitkem, ať umíte jít v životě za svým snem. Přejeme hodně štěstí, zdraví a lásky.

Kolektiv Chráněných dílen sv. Josefa

Naši činnost podporují:

Pište nám! Popřejte svým spolupracovníkům!

Listárna zpravodaje Domovník je určena Vaším názorům, připomínkám a postřehům. Své příspěvky pošlete na adresu: mludek@charitaopava.cz. Těšíme se na ně!

❖ Krátce

• Hledáme posilu do stacionáře pro seniory

Kolegyni nebo kolegu hledá Denní stacionář pro seniory. Výběrové řízení na pozici pracovník či pracovníce v sociálních službách na plný úvazek vyhlašuje Charita Opava, která stacionář provozuje. Přihlášky spolu s životopisem a motivačním dopisem pošlete na adresu Charita Opava, p. Pospěchová, Přemyslovců 26, 747 07 Opava-Jaktař nebo na e-mail personalni@charitaopava.cz. Podrobnější informace najdete v letáku na stránkách Charity Opava www.charitaopava.cz. Uzávěrka přihlášek je 12. ledna, předpokládáný nástup 1. února 2020.

• Opět ve firmě Mondeléz

Osm tisíc korun utřila sociálně terapeutická dílna Radost na tradičním vánočním prodeji v opavského závodu firmy Mondeléz International. Sváteční prodej, při němž si zaměstnanci této firmy mohou při polední obědové pauze koupit různé dárkové výrobky Radosti, je již tradicí. Letos ale nezůstalo jen u něj – Radost byla koncem roku do firmy Mondeléz pozvána ještě jednou s vánočním tvořením pro děti zaměstnanců.

❖ Napsali o nás

• Návrhy pro Charitu

Studenti 4. ročníku oboru grafický design zpracovávali návrh využití nefunkčního objektu síla na piliny, které přiléhá k budově objektu sypky u budovy budoucích chráněných dílen Charity Opava v Jaktaři. Velký ocelový objekt byl určený k demolicí. Vzniklo devět zajímavých prostorových poutačů, které si vzaly za úkol propagovat myšlenku chráněných dílen a stát se jejich maskotem. Každý prezentuje originální myšlenku, například využití objektu pro přílehlou autobusovou zastávku jako úkryt před nepřízní počasí. Své nápady studenti prezentovali řediteli Charity J. Hanušovi a jeho zástupci T. Schaffartzikovi.

Zpravodaj Střední školy
průmyslové a umělecké,
Opava, prosinec 2019